

Тхезу

نه دوامی

۱۰ نچی سنه دوامی

دیگر مصیبت

اورنبورغده هفتده بر یاغہ ایلامی نسخہ نشر اولوز دینی عالی ادبی و سیاسی ژورنالدر
عدد ۲۴ ۱۹۱۶ سنه میلادیه اییون ۲۴ جمعه ۱۳۳۴ سنه هجریه رمضان ۶

№ 24. — Религіозн. литературн. политич. еженед. журналъ — № 24

„Динъ ва Магичетъ“ Оренбургъ.

اعلان لر

طارغووی دوم

ظریف حبیب اللین اوغللری ایلماس کاسی

اورنبورغده، قزانده هم پیتر اپاولده.
اوپتاوی روز نیچنی سودامز چیتک، کاوش هم کل پوش ایله تورلی فابریکنک ریزینووی کاوشاری
پیتروغراد هم مسکانک بونچی فابریکارینک اشی ایتمک، شیبیلیت، باتینسکه هم توفلیاری
وهر تورلی یولغه مخصوص نرسه لر ایله.
اشلنگان اشله موزنک نفیس لگینه هم تازالغینه پاربز و بیستاکه سنده بیر لگان عالی نشان هم آتون میدالار مزاره.
Торговаго Дома Зарифъ Хабибуллинъ съ С-ми и К-о Оренбургъ.

اورنبورغده اشلق بازارنده بهاء الدین علی اکبر اوغلی بایزیدف ننگ

چایخانه هم نومیرلری

کیاوچی مسافر افندیلر اوچون نومیرلریز شهرنک اورتا یونده بولغانلقدن هر بازارغه یورورغه
اوخایانی هم یاقن، بهالری ده قیمت توکل چای زالریز هم باراق نومیرلری بویاوبله بویالغان،
الکتریق بله یاقترتلار: یاقتی هم قوری بولوب یانجشی تربیهلی بولور. ترجه ده اهمیت
بیرله، اشخانه بزده هر تورلی آشار حاضرلنده کیلوچی عزتاو مسافرلرموزنک هر جهتدن ممنون قالورینه
اوشانوب:
کامل احترام ایله: بهاء الدین بایزیدف.
Оренбургъ, Хлебная площадь, Номера Баязитова. ادریس:

عبدالقیوم همی داشفی

سودامز غاسیننی دوورده ۶۳ نچی نومرده اسکلادلرمز ۵۰ - ۵۱ نچی نومرلرده
دکانه زده هر وقت تورلی یشلر کیپسکان اورینک وچیکلاوک لو بولوب توره دره منبعندن کوبلاب آلوب
ز اپاس ایلان ساتامز وقتده جون جباغه ایلان ده سودامز بولا.
هرمتلو مشتریلر موزنک التفات ایتوب شریف بیوره نوبین اوتنموز.

ديانت اھلي اوچون

چلقمزده ياكارو، اعتقاد اھل السنة والجماعت مذهبده مخالف چركت لار طورو باشلانغان ده، سول بولده بولغان لرغه شفا اولار حق هدايت طابسونلر اوچون ترتيب ايدلگان ردالانقلابيون ياخود الاقتصاد رساله سينك سيگر جزئي صائيله . بهاسي بارلغى - ۷۵ تين .

غير مسلم نك زبيحه سنى آشاور درست و زيار بهيله و يارى ، فلسفه مهوسى (قارا اشلارده) كموده ضرر بوق ديب چخارلغان اوچ مسئله كئايينه شرعى و فقهى دليللرله يازلغان اوچ مسئله گه رديه كئاي صائيله بهاسي - ۲۰ تين .

جهور علمانك شهادتيله اعتقاد و قواعد اسلاميه گه مخالف طرزده يازلغان و چلقمز آراسينه طارالغان «فلسفه عبادت» كئاي لرته رديه رساله سى اولان فلسفه عبادت گه رديه كئاي صائيله بهاسي - ۲۰ تين .

دين و اعتقاد حقلرته و باشقه اعمال اسلاميه گه دائر مسئله لرده غير مسلم لار برلان مناظرده خصمى قناعت ايندورلك صورتده تورلى بحث لار و جرابلر، ايله يازلغان هدى رساله سى و اعلام الحق كئاي لرته صائيله بهاسي اولگيسى ۴۰ تين . ۲ نچيسى - ۳۰ تين .

روسيدنك مشهور و مقتدر علماء لرى طرفندن موسى بيگى نك تاريخ اديانينه يازلغان رديه لردي نجات عموميفه ، موسى اعتقادينه ، تاريخ ادياننه رديه لر ، بارلغى اوچ جز اولوب بهاسي اولگى ايكيسى - ۱۵ تين ، صونچيسى - ۳۰ تين .

اصول جديده اربابن كلا ديورلك تنقيد ايتگان چايدلرله هديه رساله سى صائيله . حقى - ۵۰ تين هر وقت غه وهر اورنغ يارارلق و عمل گه قولايلى اولارق ترتيب ايدلگان تقويم دايم كئاي علاوه سيله صائيله علاوه سيله ساعت تورلاب وقت بلب بولده . حقى - ۱۴ تين .

ياگاللق باشلانغاندن بيرلى اخلاق و عملرده كورلگان غير مشروع فعللرني تنقيد بوللى شرعى طرزده يازيلغان وزن و قانده گه رعابه ايله ترتيب ايدلگان ترقى شعري صائيله . بو كئاي باشنده اولان «عذليب» شعري اهل علم نظرده خصوصى صورتده تقرىضلرله شهرت طابقان بر رساله . حقى پوچمه مصارفيله . ۱۲ تين .

كوبلهب آلوچى غه اسكيدكه باصاله، بر قدر زادانكه ايلان نالور كوندريله

آدريس : . «دينъ ва Магистетъ» журн. Контора Оренбургъ .

اورنبورغ
وباشقه شهرارگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسى ۵ صوم ۵۰ تين
يارم سنه لگى ۳
اوچ آيلغى ۱ ۵۰

اورنبورغ ژورنال
«دين ومعيشت»
تيليفون نومر ۲۸۶

بوره ملام ۱۵ تين
MORKOZ QILMI NOM
PUBLIKA KUTUPXANA
CENTRALIYAYA
Nauchnaya Biblioteka
Име. № 15
г. Казань - Qazan.

ولولا دذع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصاوات ومساجد يذكرو فيها اسم الله
كثيرا واينصرون الله من ينصروه ان الله لقوى عزيز
زمان تاسيسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه

ديگر ميسست

۱۰ نچى سنه دوامى

هفته ده بر دفعه يلغه ايللى نسخه نشر اولنور، دينى
علمى و سياسى ژورنالدر.

اورنبورغ وباشقه يوده اولان شاگردلرگه بلا تفریق يلغه ۵ صوم

ييارلگان يازولرى
اوزگار نورگه اداره
اختيارليدر. باصلهغان
يازولر كيرو قايتارلماز.
مارقه سز خطلر قبول
ايدلمى آدرس آلاشتروغنه
۳۰ تين آنور.
آدريسى آچق
يازولرى اوتله.
آدريسىز مقاله لر
درج ايدلماز.

بوره ملام ۱۵ تين

فورست

مسئله

نسخ وميراث حقنده
ينه اورگتمكچى بولالر
قور صلرده
تورلى خبرلر.
صوفش خبرلرى
اورنبورغ خبرلرى

صيفر

t.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

ايكنجى مرتبه اكمال ايتلوت باصلىدى

مشايحه
الشيخ محمد مراد المكي جناب ليرينك «مشايحة حزب
الرحمن ومدافعة حزب الشيطان» نام رساله سى نك
۱، ۲، ۳، نچى جزئارى باصلوب چقدى.
رساله موسى بيگى طرفندن ميدانه قويلغان
تاريخ اديان مسئله سى ورحمت الهيه عموميتى نظريه
لرينه زديه اولو امله تاليف ايدلوب هر كم آكلارلق
صورتده يازلغان. معلوم مسئله بران اعتقادى چوالغان
واو مسئله ده حقيقت نهدن عبارت ايدكنى آكلوده
كوكلى تردده اولان توركى طانيغان كشيلىره بورساله نى
بور نسخه اويلرنده توتو لازمدر.
بهالرى هر جزئى ۱۵ شوره، پوچته ايله ۱۷ شوره.

آراقى جقمده

هلاكت كه قارشى. (برنجى آدوم) مندرجاتى:
خمر حرام بولماس بورون عربلرنك حالى وصحابه لر، پيغمبر-
مزنك ايسركلر، قيلورغه قوشقان معامله سى، خمر اچوچى نك عبادت
وتوبه سى، حلال ديب اچوچى گه مترتب بولغان حكم شرعى،
مسلمانلر آراسنده خمر ساتو، آراقى ايلان فايدالنو، آراقى ساتوچى غه
حضرت عمر نك ايتكان سوزى، اچكوچينك قيامته غى حالى، حضرت
عثمانك آراقى حقنده سويله كان خطبه سى، اچوچى مسلمان لرنك حالى
عايله و خاتونلرى، ايسرلرنك طلاق تيقروى و آكا تكليف ايدلگان
شرعى حكملر، خمر اچوچى گه صحابه لرنك قز بيره اولرى ايسرلرنك
كفر سوز لرينه شريعت نظرى، اچوچى لرنك، تورلى بلا بلن مبتلا بولولرى
مدنيلى خلق آراسنده اچوچى لر، قيلنغان معامله لر و آنلرنك شاهدلق
قيله آل اولرى وغير لر... بهاسى ۷۷ پوچته ايلان ۵۹

در المختار بهامش ردالمحتار ج ۲ صفحه ۱۲۴ یعنی
 رمضانده روزه حالنده بانقه اوتر تدره، پووش کيومگه
 اورانو، آغزغه بورنغه صو آلو ياخود صالقونلق
 آلو ايچون غسل قويونو امام ابو يوسف فاشنده مکروه
 تو گلدر. هم علمانك فتوالري ده شول سوز گه ديمکدر.
 ايندي غسل لئو ضرورتسز باري صوقلق آلو ايچون
 گنه بولغانده مکروه بولمغاچ ريژماتيزمه کبي ناچار
 آورو دن دوالنو ايچون ژانناغه کرو ايسه هيچ شبهه...
 سز مکروه بولماسقه تيوشلي بوله در.

ژانناغه کر گانده روزه ني آچوب آني قضاغه فالدر رغه
 شريعه نظرند يول يوقدر. مگر روزه ني بوزوب بر
 بر نرسه ياکه بر دوا آشامي ياکه ايچمي کر گانده
 ژاننانك فائده سي تيماسلك بولسه ياکه ضرر ايتارلك
 بولسه اول کشي معذور بولوب آکا روزه سني آچارغه
 يول باردر. (او مريض خاف الزيادة لارضه وصحيح
 خاف المرض ... الفطر) در المختار بهامش ردالمحتار
 ج ۲ صفحه ۱۳۷ یعنی روزه سني آچماغان تقديرده
 خسته لغی آرتودن فور فغان آورو کشي ياکه روزه
 سني آچماغانده آوروب کيتودن فور فغان سلامت
 کشينك روزه سني آچوفه يول بار ديمکدر.

ايندي ريژماتيزمه ايله آورغان کشي ژانناغه
 کر مگانده آورو ينك آرتووندن فور قسه ژانناغه
 کر گانده، روزه ني آچمي کر گانده؛ ژاننانك فائده سي
 تيماسلك بولسه اول کشيگه روزه ني آچ-وغه يول

۱

فاستر اما گوپير ناسي چوخلومده سوداگر يوسف
 صالح طرفندن سو اللر.

۱ نچي سوال رمضانده ژانناغه کرو درستی؟
 یعنی ژاننا ايله ريژماتيز ماخسته ائندن دوالنغان وقتك
 روزه ني قضاغه فالدر وب تورو درستی؟

۲ نچي سوال تنده نجاست ياکه آغوب تورغان
 جراحت بولماغانده ژانناندن چقغاچ غسل قويونو لازم
 وتيوشليمي؟ صوده توزتمه يوله در. ثلله غسل
 قويونماغانده ياريمی؟

۳ نچي سوال تنده آغا تورغان جراحت بولسه
 ژانناغه کر گچ صوغه جايله تورغان بولسه بو وقتك
 ژانناندن چقغاچ غسل قويونو تيوشليمي؟

اداره:

۱ نچي سوالك جوابي: بو سوال اوزي ايكي
 سوالدر. چونكه رمضانده ژانناغه کرو مسئله سي
 اوزي بر مسئله در: ايندي ژانناغه کرو ايچون
 روزه ني آچوب آني قضاغه فالدر و انيسی طاعی
 ايکنچي مسئله در. رمضانده ژانناغه کرو هيچ شبهه سز
 درستدر یعنی ژانناغه کرو ايله صوني اچماسلك روزه
 آچمي هم روزهغه هيچ بر توري کينه چلك ده کيلميدر.
 (وکندا لا تکره حجامه وتلفی بثوب مبتل ومضمضة
 وامتنشاق او اغنسال للابرد عند الثاني وبه يفتي)

بولغان بولەدر.

درست بو كشيپنك اولىكى سؤالى بو رگنه سؤال بولاسەدە مەكىدەر. تىك اول وقتىدە بو كشى ۋانناغە كرو روزەنى بوزە دىب اعتقاد قىلغان بولەدر. لكىن اول اعتقاد درست توگلىدر. ۋانناغە كرو ايله روزە هېچ وقتە بوزلميدەر. مگر ۋانناغە كرگانده آغزندن مەدەسىنە صو كىنەسە اول وقت بوزولەدر.

۲ نچى سؤالنىڭ جوابى: تىدە نجاست ياكە آغا تورغان جراحات بولماسە خلاصە: استنجا ايله كرگان بولسە باشقە يرنەدە نجاست و جراحات بولماسە اول كشى گە ۋاننادن چقچاق غسل قويونو لازم توگلىدر. (اختلف فى محدث انجس فى بئر لدواوتبرد مستنجيا بالماء ولا نجس عليه ولم ينو ولم يتداك والا صح انه طاهر) درالمختار بهامش ردالمختار ج ۱ صحيفه ۱۴۸ يعنى بر طهارتسز كشى قيوغە توشكان چىلەكنى چقارر ايچون، ياكە صوقلانور ايچون قيوغە چومسە، اول كشى چومماس بورون صو ايله استنجا قىلغان بولسە، تىندە نجاست بولماسە قيوغە چومو ايله غسل قويونو نىت ايتكان بولماسە بو صورتە علمانىڭ اختلافى بولسەدە اصح روايتە كە بناء اول كشى پاك بولە دىمەكدر. بو عبارە گە قاراغاندە ۋانناغە پاك بولوب كرگان كشى ايچون ۋاننەدن چقچاق غسل قويونو لازم بولمى. بلكە ۋاننەدن چقچاندىق اول كشى پاك كويونچە چقچان بولەدر.

۳ نچى سؤالنىڭ جوابى: تىدە آغا تورغان جراحات بولسە ۋانناغە كرگاچ اول جراحات ايزىلوب صوغە جايلىسە اول صو نجسلىنگان بولە شونىڭ ايچون اول كشىگە ۋاننادن چقچاق پاكلىنو ايچون باشقە صو ايله غسل قويونو لازم بولەدر. مگر باشقە صو ايله پاكلىنگانده صو جراحتكە ضرر كيتورە تورغان بولسە ياكە كرگان ۋاننەنىڭ آورو-

غە تاثيرى بىتە تورغان بولسە اول تىدەسردە اول كشى صاحب عذر بولوب واننەدن چقچان كويونچە بورورگە يول قالادەر. تىك نماز او قوغانده تىم قىلو تىوشلى بولادەر. (من عجز عن استعمال الماء ابعده ميلا اولمرض اشك اويمتد... تىم ائدە الامتار) درالمختار بهامش ردالمختار ج ۱ صحيفه من ۱۷۰-الى ۱۷۳ ملخصا يعنى براو صو يرافلىقندن ياكە آوروى آرتووندىن ياكە آوروى اوزايووندىن قورقوب صو استعماللندن عاجز بولاسە اول كشى تىم قىلور دىمەكدر.

شونىدە ايتوب كىتلىك: بزگە اولىكى يازغان خطكز طابشر لمادى. شونىڭ ايچون اول خطكزده يازلغان سؤاللىرگە جوابدە بىر لمادى. يعنى بىرلو مەك بولمادى.

II

امام موسى نصرالدينق طرفندن سؤاللىر.

۱ نچى سؤال: براونك بر اوودە آلاچاقى بولا شول آلاچاقلى كشى وفات بولا، وارثلار ئىليكى بورچلى كشىدىن اتالارينىڭ آلاچاقنى صورىلر. بورچلى كشىنىڭ حاضرلىكە آقچەسى بولمى. لكىن آنكده باشقە بر نىچە كشىدە آلاچاقلى بولادە وارثلارگە ايتە: منم حاضرلىكە آقچەم يوق فلان فلانلاردن فلان وقتە آلاچقم بار. شولاردن آلاچقە طابشرورەن دى. وارثلار آڭا كونهيلر. سن حاضر بىردىلر. وارثلار آراسىدىن برسى ئىليكى بورچلى كشىنىڭ دوستى بولا. بورچلى كشى بو دوستنە يالوارب ايتە: سن منم ايچون فلان وقتقە قدر كقىل (پاروكە) بولسەنە دى نىكى وارث كقىل بولا. وارثلار بونىڭ كقىللىگن قبول ايتەلر. شولاي ايتوب وقتلر اونە بورچلى كشى اوزىنىڭ آلاچقلىرىنى آلامى. بورچن دە بىر. آلمى. شوشى صورتە وارثلار كقىل بولغان وارثدىن اوزلارنىڭ ئىليكى بورچلى كشىدەگى حصەلرىنى تولەنە آلارمى؟

ابوبكر الاسكاف رحمه الله تعالى حسناته تكون له دون ابويه لقوله تعالى وان ليس للانسان الا ما سعى وانما يكون لوالده من ذلك اجر التعليم والارشاد اذا فعل ذلك وقال بعضهم حسناته تكون لا بويه لماروي عن انس ابن مالك رضى الله عنه انه قال من جمله ما ينتفع به المرء بعد موته ان يترك ولدا علم القرآن والعلم فيكون لوالده اجر ذلك من غير ان ينقص من اجر الولد شي * قاضيخان ج ۳ صحيفه ۲۷۶ يعنى ياش بالا بر اين گولك اشلهسه آنك ثوابي كهگه بولا؟ بو خصوصه عامه اختلاف قياشديلر. ابوبكر الاسكاف رحمه الله حضرتلري، الله تعالى نك (وان ليس للانسان الا ما سعى) آيت چايلهسى وفقنچه بالانك ايز گولكلري بارده اوزينه بولا. آنك آناسينه بارى اوقتو ايندگو. لك كه او گره تو ثوابي غنه بولا ديدى. بعض علما بالانك ايند گوليكى انس بن مالك رضى الله عنه دن: كشيپنك اولگاندنصوك فائده لئه تورغان نرسه لري جمله سندن قران اوقورغه او گره نگان هم علم نرسه لري او گره نگان بالا قالدرويدر. بالانك اجر نندن هيچ نرسه كه وماينچه آتاغده شول اجر بوله ديگان روايت كه بناه بالانك آتا آناسينه بولا ديهشلهر ديهكدر.

۳ نچى سوالنك جوابي: آلاچقلى كشي دنيا ده ده آخرتده ده حقن طلب قيله آلهيدر. (رجل قال لاخر جعلتك فى حل فى الدنيا و فى الساعات) ج ۳ صحيفه ۲۵ بصبر فى حل فى الدارين و فى الساعات) ج ۳ صحيفه ۲۵ يعنى براو بر كشيگه: سكا دنيا ده حلال ايتدم ديسه اول كشي هر ايكي يورطده هر ساعتده حلال لئمش بولا ديهكدر.

۲ نچى سوال كشيپنك بالغ بولماغان بالالرينك عبادت لرينك ثوابي اوزلرينه گنه بولامى؟ ئلله آتسا آنالرينده اولوش چغامى؟

۳ نچى سوال بر كشيپنك براوده آلاچقى بولسه بيره چكلى كشي آلاچقاي كشيگه ايتنه: شول آلاچقنى مكا حلال ايتدى آلاچقاي كشي: بارى دنيا ده حلال ايتدمدى، شول صورتده آلاچقلى كشي آخرتده، بيره چكلى كشيپندن حقن طلب ايتنه آلامى؟

اداره:

۱ نچى سوالنك جوابي: تولهته آلهيلر. چونكه آنك كفيلىكى شرعا درست تو گلدر. كفيلىكى درست بولماغاج آتسا شرعا ضماح توشميدر. (وكذا الرجل اذا مات وله دين على رجل وترك ابنين فكفل احدهما لاخيه عن المديون بحصة اخيه لاتصح الكفالة) قاضيخان ج ۳ صحيفه ۳ يعنى براو وفات بولسه، آنك بر كشيپنك آلاچقى بولسه، آلاچقلى كشيپنك اوزندنصوك ايكي اوغلى قالسه شول ايكي اوغلنك برسى ايكنچى اوغلنك حصهسى ايجون بورچلى كشيگه كفيلى بولسه بو كفاله درست بولامى ديهكدر. شولاي بولماغاج كفيلى بولغان وارثدن اوز- لرينك حصه لرنى توله تور گه ئه ليكى وارثلرنك حقلري بولماغان بولادر.

۲ نچى سوالنك جوابي: بو مسئله ده علما آراسنه آزاراق اختلاف بار. بعض علما، شول جمله دن ابوبكر الاسكاف رحمه الله عليه حضرتلري بالانك قياشده حسناتي اوزينه بولا. آتاغه بارى آنك تعليم وارشاد وتربيه ثوابي بولا ديهش. بعض علما: بالانك حسناتي (ايزگو- ليكى) بالانك اوزينه ده بولا. وآنندن هيچ كيه وماينچه آتا وآناسينه ده بولا ديهش لري. (اذا فعل الصغير شيئا من الحسنات لمن يكون ثواب ذلك اختلفوا فيه قال

نسخ و میراث حقنده

۵۵۵ پی سوزده حسن پونا ماروف نسخنی انکار ایددر. و ایس هذا اول فارورة كسرت فی الاسلام نسخنی انكار بزم عصر مشئوم ده گنه تو گل بیک کوب عصر اردن بارددر. بو عصر شرطانلری تقلیدا انكار ایددر. بونلر نك رهبرلری یهود عنوددن شمع نیه و عنایه فرقلری بوله. اگر ده انكارلری علی الاطلاق بولسه فرق ضالهدن جا حظ کبیلر بوله. اگر شریعت و احدهده نسخ یوق دیسهلر نسخ لغه ازال و نقل و تبدیل و تحویل معنالر ندهدر نسخت الشمس الظل و نسخت النحل العسل و المناسخة نقل مال او تحویل او تبدیل مال من وارث الی وارث اخر کبی و اذا بدلنا آية مكان آية الاية کبی اصطلاحا رفع تعلقی مطلق بحکم شرعی ابتدا یعنی مطلق بولغان حکم شرعی نك ابتداه بر فعلگه تعلقنی رفع قیاماق مثلا والدین کا وصیت نك وجوبی توقیت و نأیبدون مطلق بولغان حکم شرعی ایدی آنك وجوبنی رفع قیاماق موصی نك ذمه سندن. نسخ نك وقوعسنه مثالر ایسه حضرت آدم مأمور بولدی بناتینی بنونلرینه تزویج برلن الان منسوخدر یینه نور اتده سفر اولده قال تعالی لنوح انی جعلت کل دابة حیه ماء کلالک و لدرینک من بعد حضرت موسی اسانی اوزرنده منسوخ بولدی چونکه حل حرمة حکم شرعی بولقدن اباحه اصلیهغه مبنی تو گل تاءینکه اباحه اصلیهفی رفع نسخ تو گل دیوب ایتلور ایدی اما شریعت واحدهده نسخ کا مثال بیت المقدس که توجه نك وجوبی منسوخ بولدی (قول وجهک شطر المسجد الحرام) آیه کریمه سی برلن کما فی الصحیحین و غیر هما یینه والدین گه وصیت نك وجوبی (کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت ان ترک خیر الوصیه للموالدین و الاقریبین) آیه کریمه سی برلن ثابت ایدی اول حکم منسوخ بولدی کما فی صحیح-

البخاری فی کتاب الوصایا جلد اول عن ابن عباس کان المال للمولد و كانت الوصیه للموالدین فنسخ الله من ذلك ما احب فجعل المذکر مثل حظ الانثیین وجعل للابویین لكل واحد منهما السمس) یینه کافر لر محمد علیه الصلوة و السلام حضرت لر یینه طعن قیلدیلر اوشبو پیغمبر بر حکم برله امر قیلده صورگره شول حکمنی نهی قیل بو قرآن الله دن ارلمای من تلقاء فسه بولورغه کرک دیدکلرنده بو- آیه نازل بولدی (ما ننسخ من آية او ننسها نأت بخیر منها او مثلها الاية) یعنی آیتدن منسوخ ایتسهک یاخود اونوندر ساق، شول منسوخ یا منسی دن خیر بولغان یا مثل بولغاننی کیترر من دیمکدر. پونا ماروف نك فقهاء کرام لر مزغه هجوم قیلوب مقاد فقیه لر اهلیقه سن مفسر لر «لا وصیه للوارث» خبر واحدی برلن بو محکم آیت نك حکمنی منسوخ دیگان فتوی اویوشدر غانلر دیها کلکی عجب تو گل. جا حظ کبیلره بزای بولقدن صورگره ایتا چکدر یینه ایتهدر: بر- آیه ایکنچی آیه برلن هم حدیث برله منسوخ بولدی دیب اینه آلامز دیب بو سوزینه کیترگان دلیل ایسه (لا تبدل الکلماته و هو السبع العظیم) آیه کریمه سیدر. سبب نزول آیتدن غفلة قیلغان. چونکه یهودلر نور اتنی تحریف ایتدیار شونك کبی قرآن کریمنی تبدیل و تحریف ایتوچی بولغنی اعلام اوچون نازل آیتدر. سورة النحلده (واذا بدلنا آية مكان آية) الاية (فلما یكون لی ان ابدل من تلقاء نفسی) آیه کریمه لری نسخ الله تبارک نك کندوسندن بولماقنی اثبات ایددر حتی حدیث بله منسوخ ارده الله دن چونکه (وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی) در. نسخ فقهاء فتوی سی در لکن دلیلگه مستند بولغان فتوی دن فقهاء کرام مبرأدر. پونا ماروف بو قدرنی فهم له مس لك درجهده اوک جاهل دگلدر بلکه مسلك تعصبی یا نفاق یا خبث طبیعتدن ناشی اولان ضلال و اضلالدر باز-

دقلر من حنفی مسالکدهش ار من اوچوندر. بونك كبی ظاهری آیه ایله من خرف باطل فتوی لره شبهه اولما- سون اوچون: نعم التقليد تقلید الفقهاء والمفسرين من اهل السنة والجماعة وبئس التقليد چا حظ وامثاله من رئیس الفرق الضالة ینه پونا ماروف تجننی آرتنده فقهاء قولنی کوچردکنی سیزمی قالدی اول ایسه اوشبو سوزیدر «شرعا وارث تازغان آنا آنالرغه وصیه باطلدنر» اگرده دلیلیم فقهاء قولی ایماس بلکه «لا وصیه للوارث» حدیثی دیسه اول اوز- ینك انكار ایتکان نسخنی اقرار ایتکان بولور چونکه (الوصیه للوالدین) آیه کریمه سی تبدیل اولنماسه آنا آنالرنی غیر وارث بولغانلرغه تخصیص اولنمی وارث تانغانلارینه ده وصیه تیوش بولغان بوله.

جا حظنك انكارینه دلیلی (لایامتیه الباطل من بین یدیه ولا من خلفه) آیه کریمه سیدر وجه استدلالی: اگرده بعض قرآن منسوخ بولسه باطل بولسه کرهك دیری بیضاوی حضرتلری جواب بیردی ضمیرنك مجموع قرانغه رجوعی برله مجموع قرآن البته اتفاقا منسوخ توگل. محصولك جواب بیردی معنای آیه قرآن نك اوکنده ده سوکنده ده باطل قیلر تورغان کتاب کیلمادی معناسنده دیو آخرون جواب بیردی نسخ ابطال بولسه لانسلم برتقدیر تسلیم ابطال بولسون لکن باطل بولغان ابطال توگل حق بولغان ابطال دیو یجو الله مايشاء ویثبت.

ینه نسخ نی منکرون ایتدیلمر بر فعلنك حسن ده قبیح ده بولوی لازم بو معال دیو بونك جوابی ایسه ادنی التفات ایله ظاهر در چونکه حسن شی قبیح شی بحسب احوال و اوقات و اشخاص مختلف بوله در ههچنان شرب دواء بر حالدیه مفید اولوب ایکنچی حالدیه غیر مفید در و بر انسانغه نافع دیگر ینه ضار بوله در اوشبو جواب احکامده مصالح معتبر دیگانلر فاشنده والانتکا-

لیفتم مقصود ابلاغنه (والله يفعل مايشاء ويحكم ما يريد) دیسهك یوقاریداغی جوابقه حاجتمده یوقدر. ینه پونا ماروف نسخنی انکارنی (یارب ان قومی اتخذوا هذا القرآن هجویرا) آیه کریمه سی برله تاءکید ایتماکچی بوله. حالانکه آیه کریمه آنك مرادینه بالکلیه خلافسر بلکه معناسی بویله در: قوم تکالیفی شرعیه نی ضائع قیلدیلمر نمازنی ترک قیلدیلمر روزه نی آشادیلمر و آشا- تدیلمر مسجد و مدرسه مقامده تیاتر و فحش خانهلری اختیار ایتدیلمر حرام قطعی اولان اختلاط نسوان نی تحسین ایتدیلمر ذکر و تسبیح بدانه اویرون و تاقیقلر اتخاذا قیلدیلمر معناسنده در. باز (کتب علیکم اذا حضر احدکم) آیه کریمه سی پونا ماروف دیرکنچه (فمن بدله بعد ما سمعه) آیه کریمه سی برله تاءکید ایتماکچی. بلکه سورة النساءده بولغان آیه میراث ایله منسوخ بولغان کمانقلت من البخاری. چونکه آیه کریمه نك سبب نزولی جاهلیتده ریاء و سمعه اجنبی بایلارغه وصیه قیلدیلمر ایدی آنا لربنی و قرداشلرنی محروم ایدر لیر ایدی. شول سببلی حق تعالی اول مسامانلرغه آنا آنالرینه وصیه قیلونی فرض قیلدی. سوکوره میراث آیتی برله اوشبو حکمنی نسخ ایتدی. آخری وار. مدرسسه عزیزیه طلحه سندن عین الاسلام عبیداللمین

ینه اور کتبه کچی بولالار

محترم بابزیلیف جنابلری یاڈا مفتیلک منصبینه تعیین ایتلنگان وقتلرده بر گروه قزل اغزلار باشلارنک بر ایکی گزیت بولغان حالک، فرط حسد لرندن ناشی هر تورلی طریقلر ایله ملت اهلان قورقتورغه وساده دل خلقنی تورلی یالغانلر ایله آلدالاب حکومتک، پروتیسنتلر اظهار قیلدورغه بیک طرفلر، باش بالارنی بوکهی ایله قورقتقان شکلی بونلرده اوزلر-

ينك ده اشانوارن هيچده احتمال توتماغان، هيچ كيم نك خيالبنده كيلمي تورغان افسانهلر توزوب، اويدر مارل ياصاب ساده دل اهاليگه بوكه يار كورساتديلر گزيتلر. ينك صحيفه ارن بو بابده هر نوع بيهوده افسانهلر، معني سز بهناملر و طوز سز يالغانلر ايله طولترو بو. ناره ده هادات مقبوله دن صانالدي. « اصول جديده مکتبارن ياپدور، هر بر مدنيت و ترقى حرکتلرينه مانع بولور، مونا كورور سز فلان قيلور، نوگان قيلور » ديب اوزلر نچه بيك قورقنچلي بولغان حالتلارني بالفعل واقع بولغان كبي ايتوب كوكلار ينه توشكان هر تورلي بهتان ويالغانلرني بيك مبالغه لي تدبيرلر ايله يازوب ملت اهلن اوركتور كه قصد ايتديلر، خاقني پروتيسست تيليغراملري بيروگه دعوت قيلديلر؛ لکن بونلر نيقدن بار قوتلارن صرف ايتوب طرشه لرده و خلقمن نيقدن ساده دل بولسه لرده بو عقلمي باشلر اوشبو بابك مقصدلرينه ايرشه آلماديلر خلقمن تيز گنه آلدانمادي و آنلر نك طوزاقلرينه توشمادي. آنلر آرطندن بيك آشغوب كتيوچيلر بولمادي. ملت اهلي آنلر نك اوركتولارن، بوكه يار كورساتولارن صالغن قان ايله، هيچده فاوشام اينچه و ايسلري كيتما اينچه گنه فارسلي آلديلر قزل آغزلارنك اوزلري طرفندن بيش آلتى غنه امضا ايله بيرلگان تيليغراملردن باشقه پروتيسست تيليغراملري ده بلنمادي خلقمن نك آكلي و طوغرى مسلكه ثابت بولغان سواد اعظمي بر طرفدن مذکور گزيتلرده يازله تورغان هديا ناتني صالغن قسان ايله تلقى ايتوب ايكنچي طرفدن ياگما مفتي نك افعال و حرکاتلارن دقت ايله تيكشروب تورولارنك دوام ايتديلر، نيقدن دقت ايتسه لرده مفتي حضر تنك تشبثلارنده ديانت پرورلك و ملتكه خبر خواهلقدن باشقه ني البته كورماديلر هم انشاء الله كورمايه چكاردر حاضرده ياگما مفتي نك نصب ايتلووينه

بريلغه قريپ بولدى بر درجه صنارلق وقت اوطلاي شول مدت اچنده آنك افعال و اطوارنده يخشيلقندن باشقه هيچ اش بلونمادي آنده طبيعي صفت بولوب اورلنگان دين محبتى، حميت مليه و حلم هم هر كمگه مرحمت و شفقت ايله خبر خواهلق نظرلري كبي اخلاق جهيل و عادات حسنه لري يوما فيوما انتشار ايتمه كده بولوب يخشيلق شعله لري قوياش نوري كبي ملتمن. نك افقيني ياقتور تدي محب مخلصلر ينك آندين كو تكان اميد و آرزولري آرتغى ايله برسي آرطندن برسي فعليتكه چغا باشلادي. ياگما و حاني رئيسمن اوزينك ديانت پرورلكى، علوم دينيه اهلينى معرفتى و حمايه سي سايه سنك آز وقتك بتون علماء كرام نك ميل و محبتلرن اوزينه جلب ايتدى. اواده آنى برده بلماگان كوپ كمسه لر حاضرده آنك مخلصلر ندين بولديلر خصوصاً آنك مجلسنده بولوب صحبتى ايله مشرف بولغان كمسه لر بر مرتبه مصاحبه لارنده آنده طبيعي بولغان هر كم اوچون خبر خواهلق صفتلرن آكلاب اولك كوكلار نك عداوت صاقلاب يورگان بولسه لرده آنك حقتك نظر و عقيدلارن آلدنر ب مجلسندن آنك صميمي دوستلر ندين بولغان حالك چغولارن اوزلري اعتراف ايتديلر شول طريقه كوندن كون مخلصلري آرتدى و خبر خواهلري كوبايدي اولك آگما مخالف بولوب يورگانلردن كوبيسى حاضرده آنك طرفدارى بولديلر حضرت عمر رضى الله عنه نك رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنى اولتور مك نيتى ايله يولغه چغوبده بر مرتبه مجلسنده بولوب آنك مبارك سوزلارن ايشتووى ايله ايك ياقن دوستلر ندين و چهار بار عظامندن بولغان حالده مجلسندن چغولرى شكالى بونك هم بر دفعه مجلسنده بولوب ايله دشمنلري دوست بولوب اورلديلر تدبير ايله كوركام مداراسى و حسن معامله سي دشمنلق هسلرينه غلبه ايتدى بو حال مذکور قزل آغزلارنك

حسدلرن آر تدردی، یازغان بهتان و هدیانلری بىڭ هیچ
 پر تاثيری کورنما گاج عداوتلری بیگرا ائک کوچایدی
 ینه بوکەیلار اویلاب چغارورغه وخالقنى یاڭادن ئلله
 فرسەلر برله اورکتورگه کرشدیلر مفتی نك و دوخاو-
 نای صابر اینه نك هیچ بر دخلی بولماسه ده « اسلام
 و معارف » مسئله سینى میدانغه قويدیلر دنیاغه چقماغان
 وقایجان چقاچاغی ده معلوم بولماغان گزیت ایله ملت
 اهلن فورقتا باشلادیلر قاراول ملتنى خراب ایتهلر
 مقدس عقیده لرنی و اطالار ديب طاوش کوتاردیلر هر
 بر عقل اباسی کولهرلك، صبى بالالرده اشانماشلق
 سوزلر ایله شاو کیلدیلر، دیننك هیچ بر حکمینه اشانمی
 و هیچ بر مقدسلىکنى طانومی تورغان کشیلر دیننى خراب
 ایتهلر ملتک قدیمیتلرن ویران قیلالر ديب قاراول
 قچقردی لر دین و ملتده بر تینلک ده حسابی بولماغان
 کشیلر ملت و ملیت کلمه لرن تسبیح اورننده تکرار
 قیلدی لر حتی بو طوغریده اوزلر بىڭ کمال احتراملرینه
 مظهر بولغان، ریفورماتر ديب طانولغان کوسه لرن
 قدا ایتوب هر نوع الفاظ قبیحه ایله تحقیر ایتو
 درجه سینه ایرشدی لر البته چیتدن قاراب تورغان
 کشیارگه بو معاملهلر بر حماقت و کولکوگنده نبقدر
 طرشه لرده عقلی صنفه ذره تاثير ایتهچک توگلدلر
 صراط مستقیم، اسلام و معارف وغیرلر کبی عنوانلر
 ایله یاصاب کورساتلگان بوکەیلاردن قورقاتورغان
 بالالر یوق بو کونگه چه بولده اجتهادلری هیچ ثمره
 بیرمه دی حاضرده بو فرقه ساده دل خالقنى قسورقتو
 اوچون ینه بر اوبدرما یاصاب چغاردی لر ملتنى ینه
 اورکتماچی بولدی لر کوبدن توگل اورسکی اویازنک
 بر آخوند مفتینک امری ایله اصول جدیده ایله اوقو-
 قماسقه ملالردن امضا جیا ایکنان ديب هیچ اصلی
 بولماغان قوپرقلی پالغاننى نشر ایتکانلر ایدی شونک
 کبی حاضرده اسپزد مسئله سن میدانغه چغاردیار

گویا که یاقنده بولمچق اوفسا زیمستواسی طرفندن
 چاقرلغان مسلمان مکتبلری مسئله سنده گی اسپزدنک
 مقابلنده یاڭا مفتی ملالار اسپزدی یاصابماچی، بو
 اسپزدغه ایسکی فکرلی، اوک مسلمانلار ملالار غنه دعوت
 ایتولمچک هم مدرسهارده فقط دین هلمی گنه اوقتلورغه
 قرار بیرلمچک ایش ديب افراط مبالغه لی ئلله
 نینداین اکاذیب یازارغه توتوندیلر بو خبرنی بیک
 و بیک اشانچلی اورندن ایشتم ديب اوفاده غی بر او
 قز اندغی بر اوگه یازغان ایش اول کوسه بو خطبى
 زیدکه اوقوغانده زید آنی عمر وگه سویله گان زید
 ایله عمر و نك بو مسئله حقنده سویله شکانلرن بکر
 طمکلاب تورغاننده آنی گزیت مخبرینه سویلاگان
 دیگان کبی مضمونده قوتلی سندلر ایله بو اکاذیب لرن
 تاءکید ایتەرگه ما طاشالور. خیر افندیلر بو فغه عذابلا-
 نماکز هیچ کمنی قورقوناده آلماس سز آلدیده
 آلماس سز سز نك وقتسز اوچورغان اورده کلر کز گه
 قاراب عقلی صنف دین علماء سی حقنده هیچ وقت
 سوؤظنده بولونماسلر خاطر کز جمع بولسون هیچده
 بورچولماگز مفتی حضرت تشبثی ایله اسپزد بولافالسه
 اول اسپزدنک زیمستوالر اسپزدینه هیچ بر تعلقی
 بولماس هم اول اسپزددن دین و ملتیز اوچون فائیدن
 باشقه نرسه بولماس دین عالهارندن نشکل ایتلکان
 اسپزدنک دین و ملت که ضرر بیرورلک بر اش ایله
 قرار بیرو احتمالی هیچ یوق ایکنان بو قزل اغزار
 اوزلریده بیک یخشی بلهلر فقط آنلرنک بو طریقه
 بالغانلرنی نشردن مقصدلری باشقه نرسه علماء دین
 اسپزدی قزل اغزلر اسپزدی توگل مسلمانلر آندان
 هیچ قورقماسلر. مفتی جذابلریک نبتی یخشیلقده، بار
 قصدی دیننى حمایه و مانکه خدمت خالصه ایکنانکی
 بو کونگه چه بولغان تشبثلردن آچق کورنوب تور
 مخالفین فرقه سی نبقدر اجتهاد ایتسه لرده مونى ستر

ايتە آلماسار، باطل ايله حقنى قاپلاب بواماس بېرىر گە
 قوياشنىڭ شەلەسى توشسە آنى قاپلارغە نيقدر
 طر شساڭدە قاپلى آلماس سن سعيڭ عېت بولور
 نرسە برلە اور تىساڭدە اول شەلە ھەميشە اوستكە
 چقار. مفتى نىڭ دىن عالملىرى جەلەسندىن بولور
 ودېانت پورولكى اوستىنە ايز گو نېتى نىڭ علاملىرى
 ھەر نوع تشبىھارندىن كون بە كون كور نوب تورغا -
 نلقدىن حاضر دە آنىڭ مخلصلىرى آرتى و طرفدارلىرى
 كۇبايدى قران مسلمانلىرى (علماء و اعيانى) طرفندىن
 ايكى يوزدىن زيادە امضا ايلە يا ئا مفتى دن مەنو -
 نىت لارن اعلام قىلوب مسلمان فر اقسىيە سىنە بېبار لگان
 يازوغە حاضر دە خالقن نىڭ اكثرى مشاركت ايتولرى
 شەھسزدر. مخالفين فر قەسىن نىڭ حسد لارن آرتدرغان،
 آچولرن قاپارتقان نرسە اوشبودر. موتوا بغيظكم.

۲ . ص .

قورصلار دە

(اوتكان نومبر دن مابعد)

اق صافاللى، يوزندە ايمان نورى بولغان برفارت
 بران زور بر مغازىن آلدندە اوچراشپ سلاملا -
 شقاچ كم وقايدەغى ايدكەنى مقصد و غرضمنى صوررا -
 شقاندىن صوڭ : ايدە وقتك بولسە بو طرفغە بارىق
 دىب اوينە چايگە آلوب باردى.

باباى چن اسلام باباسى اوى طولى بالاسى بىتكان
 جگت و بالاغە قزارى باراغنى سويلاب زماندىن شكايىت
 اينسەدە اوينەك موزىقە قورالى - اسبابى صورت
 وپارتريت علامتارى ھېچ كور نەمادى. تسبىح نمازلىق
 چالەكېن لارنىڭ كوز آلدېنك طور ووى فرشتەلەر كورە تورغان

بركت ايتە تورغان، ورحمتى اوى ايدىكن اقرار
 قىلدىدى. اوفاكېك، آدەى ابايس و شيطان لرى كوب
 بر دە اوز اوز كنى گە توگل بتون عائلە كنى صافلاوغە
 ياردم بېرگان الله تعالى گە شكر ايتەم دېدىم.
 اى افندى! بىك قيون شول، حكايەلر دە كورنگان
 كېن حاضر كى مېتىدع لى شيطان توسلى تورلى صورتكە
 و تورلى نىافت گە كىاوب ايلانەمدە ايلانەلر بىك كوب
 تل چاينى لىر خطباى زمانلق ايتەلر. مع ذلك الحمد لله
 شكر امتاذ و ايشان حضرتلرنىڭ دعالىرى ساپەسندە
 ديانتمە خلل كېتىرگان لرى يوق جناب مولى بوندىن
 صوڭدە ھەدايتدىن آيرماسون دىب دعادە بولوگۇز دېدى.
 مرحوم خېر الله آخوند طرفندىن مېنبردن توروب:
 كافر حقيقى ايمانى يوق دىب «لعنت، اوقولغان بر
 گشى انصاف پردەسن جرتب اهل السنة خلافنە اسلام
 بالالارين تعليم و تربىيە ايتە، اولغنە يتىمى خاتون قز -
 لرنى «قورصلر» دىگان بولوب حق بولدىن طايدىرە
 يوزلورندىن حيات پردەسن اچىدرب ناموسارن
 صو قرايتە .

بزدە چاپان دىگان نرسە بىدى. رسول الله نىڭ اصحابى
 توتقان يولغە خلاىلق ايتو اوچون دىسانت سزار
 خاتون لرن دە مسجدگە آلوب بارەلر، شوشى اش نىڭ
 ھەم سنى ايدىكى بولوچى اماملرنىڭ غرض فاسدار گە الدانب
 انداشماولرى دىسانت فائىدە سىنە بر كامە سوز
 سويلاماوارى ھلاكتدن باشقە بر نرسەدە توگل.
 ترقى دىب ايتكان فائىدە مرنى صانى باشلاساق مەدرسە
 استىنەلر بىدىن باشقە ھەبېر كورنەى، اچىدە دىن اوقامى
 ھەمەسى توركى، مطالعە اھلى يوق، شاكر دلارنىڭ قىياقتندە
 ھېچ اسلام علامتى كورە آلماسنىڭ، نىڭ دىيادە قدر سز
 نرسە بر گنە ايدى حاضر، ھەلەلر دە شول نرسە ارەتنە
 كر دىلر. غزىتەلر دە اعلان لىر باصدرە باصدرە اوز بوالرن
 كېسوب اوزلارين ساتالار، يىكل كسب گە كر شدىلر

معصوم بالالارنى آز دروچى شيطان بالچى لرى تياترچى لرى
 هر شهر ده بار نو گل مى؟ حاضر گى كونده ملت آقچه سيني
 اسراف ايتوب آطاقلى اصول جديد مدرسه لرنده
 اوقوچى لرى باریده شوندى ملت بالالارین بولون
 آز دروچى شيطان لرى بولوب چيغه چق لرى... ديدى.
 ديانت پرور باباينى كۆز لرينه كوكل چندن
 يومشادى. آرسلان بابا قېرىندە تماشاغە بارغان تاشكندلى
 بر معلمنىڭ پچراق اشتيبىلىت برلن تيبب «سز نادانلر
 ملت نى ترقى ايتدردى ماوچى لرى ئلك يارى رضا قاضيلر
 چغوب ملت نىڭ سز گە توجهسن بتورر گە يول كورسا.
 تدى لرى» ديب حاضر گى كونده سلفلر گە قدر شول
 قدر ديگاج ابركسز كوزلردن آچى ياشلر توكدك.

(السفر قطعه من سقر) ديلدىكى كىيى مڭ بلا

برلن اوچنچى قلاص واغونينده منوب مسلمانچه كيونگان
 بر كشى گە قارشى اورندقغە اوپر دم. سويله شه
 تورغاچ آنىڭ اورنورغ آرطينه قزىن قورصلر گە
 ايتدرد گە بارغان بر حضرت ايدىكى معلوم بولدى.
 قزم نىڭ سېقداشى، معلملر قورسى نىڭ قبان اولنك
 بر ايشان اداره مندە بولامنى ماقتاب يازغان ايدى
 شوگا كورده قزم نىڭ رسمى بر معلم بولامنى كىلگانىنى
 اعتبارغە آلوب چاره بيچاره باردىم. بارو مشقتن
 سويله مينمده ايندى. بارغاچ ايشان كورەم ديسەم
 اويندن زمانه چه كيونگان ياش بكت چغوب آنىڭ ايوده
 يوقلغن بلردى. مقصودنى صورغاچ ئە آلاي بولاسە
 انه نكى پوچماقندن بورلوب فلان كشى اوينه بارگىز
 معلملر شونده ديدى قزم بارىق ديگاج كىتدك.
 بارغاچ معلم گە خبر ايتدروب برسى چقدى چغوب
 مينم يانمده قزم بولغان دن در مقصودنى آڭلاب
 قورصقه كىلدگىز مى ديب كور شر گە تلب بر قولين
 صورغاچدە كوكل ئلك نيشاب كىتدى، بز سويله شىب

تورغانده ايكىنچى ياقندن بايا كورگان بكت منه طاغىن
 سز گە بر او ديب طازاغنه بر قزنى قوليندن قصب
 كور شىب قالدروب كىتدى. اش نىڭ رەتسز لىكن سىز گاج
 يارار بز صوگره كېلورمىز ديب قزمنى آلوب
 قايتورغە مجبور بولدم. صوراشا تورغاچ ايشان نىڭ
 بر اوغلى بار ايكان اول عالپەدە (باياغى بكت) بر
 قزى بار ايش اول اورنورغ قزار مکتبندە اونيغا
 نلر شونلر آنىڭ باشن ايلەندرب قورصلارنى آلاقە
 ياصاتورغە پلان قورغانلر. ايشان اوغلى نىڭ املى
 فاسدلىقى قزم نىڭ اوستينە قاراغاچدە معلوم بولدى.
 نمازدن قايتوشلى بر مسجد فارطن كوروب
 آوزندن: اولدە بر نچى ادبىز خانه ديگان مطايبەسن
 ايشدوب قزيمە اشنى آڭلاب چاق قوتولدى ديدى.
 حضرت قارشنده آنىڭ فائده و ضرر نه سوز سويلەمى
 اوپر دم. اوزى ايلە اوپرغان قزى ۱۸ ياشنك بولورغە
 كىرەك آنىڭدە معلم بولورغە دردى ايشان اوغلى نىڭ
 املى توسلى ايدىكى كورينب طورە، حاضر كېاو
 ازەو مودا بولوب بارا شول ديب اچەدىن طندىم
 حضرتكە قورصلر حقندە اوزون بر ليكسبە
 اوقورغە وبوبى واقعلارین هم اوفادە بولغان مسئل.
 لرنى سويلەر گە اويم بولسەدە يانندە يتكان قزى بولغانغە
 كورە انصاف ايتدم. مين بو حقدە آرتق سوز
 سويلى آلەيم هر حالك الله صاقلان زور بر افاندىن
 قوتلغانسز، اوزگىز دين باشاغى بولغاچ طاغىن آرتقن
 سز بلورمىز ديب سوزنى كېسدىك الار توشىب
 قالدى مين يولپە كىتدم: ملا عبدالقيوم

تورلى خېرلر

موقت مسلمان كامىتيتته

محترم محرر جذايلرندن توبانچىلىك بولن اوشبو
 جمللارنى درج قىلماقنى اوتنامن اوشبو ۱۹۱۶ سىننه
 ۲۹ نچى غىنوار تارىخلى موقت مسلمان كامىتيتندن
 كورندرامش اعانه دفترلر ينه هم كويتانسىيه دفتر ينه
 و كويتانسىيه كاعدار ينه هم اطرافقه يوروب اعانه
 جيور ايچون اوپولناموچين اوداستاؤر ينيه كاغدار -
 ينه يولقب التقاتلر ينه تشكرا، اعانه جهورغه كر شوب
 ۱۶ نچى كون مارتده جيتمش بر صومده ۲۱ تين
 آلنى يوزده اوتز بر نچى نوميرلى كويتانسىيه برامن
 كوندرمش ايدم. ينده اوننچى مايك يوزده اوتز بر نچى
 نوميرلو پوچطاوى كانطور كويتانسىيه آلوب قرق
 بر صومده اون طوغز تين جيبارگان ايدم بلهام نه
 سبب كه مبنى در، كامىتيت ادارى سندن اول توغروده
 آچه آلور ينه علامتا برده جواب كىلمادى. عاجز بولوب
 معلومات مجله سىنه - يازوب قارادم آندانده مجله گه
 درج قىلغان جمللار كورالمادم لكن كامىتيت دن
 اوستاب آچه جيارغه ديب كويتانسىيه دفترلرى كبله
 اما سزنىك شول قدر آچه كز كامىتيت ادارى سىنه
 طابشرادى ديگان جواب برده، يوق كامىتيت
 ادارى سىنه مخصوص مكنوبده كورندردم هنوز جواب
 يوق، ينده كامىتيت ادارى سىنه ديب جيتمش صوملر
 مقدارنده آچه جيدم، قاچانده مقدمكى آچه لرمدين
 جواب كىلماينچه بر آچه لرنى جيبارا آلېم چونكه
 ادارى دن آچه طابشرالغانلى بلىب مى مطبوعاتده
 اعلان ايتماوى ياخود كامىتيت دن بزگه وقتنده جواب
 كىله اوى سببلى اعانه جيوچى بزگه ده كوگلسز آچه بيروچى
 خلق غه ده كوگلسز ديب اوشبو سوزلرمنى «دين
 و معيشت مجله سىنه يازوب آكلاتوومنى مناسب كوردم
 آچه جيوچى اورسكى اويازى نچى اوسرگان ژولستى
 ايشكىلى اولنده عين الدين خلفه صاغنايف

ولى الله مزارى

شهر كارصده ولى الله مزارى بار ديب ايشنوب
 صوراشوب باروب تايدم اوليا جامعسى اطالاش
 جامع ننگ اعاطه سنىك طاش حجره اچنك ابو الحسن الخرقانى
 حضرت تارينك مزارى بار ايكان ايشكى بيكلى آچقى
 ارمن قولنده مسجد ارمنلر طرفندن خراب قىلنمش
 صاقچى ارمنگه بر آز پول ويروب ايشكىن آچدروب
 حجره ننگ اچينه كردم خرقانى حضرتلر ينىك جسد
 شريفلىرى شونك ايكى ياغنداده طاش اولتورتلغان
 لكن تارىخ يازوى يوق هيچ نرسه بله آلماي چقدم
 شوندىك صوك سابق اوليا جامعسى ننگ مؤذن شمدى
 ايسه يوسف پاشا جامعسند امام محمد فاضل اسملى
 ملادان باروب صوراشدم ملانك روايتينه بناء
 الشيخ ابو الحسن الخرقانى حضرتارى اصل بشاراللق
 خرقان اسملى قريه دن اسم شريفلىرى (على) پدر ينىك
 (اسمى جعفر) على ابن جعفر الخرقانىدر وفاتى
 ۹۰۸ سنده من الهجرة النبوية المعمدية صلى الله عليه
 وسلم

اوليا جامعسى ننگ بانيسى سلطان مراد حضرتلر -
 يدر ۱۰۳۰ سنده بنا قىلدرمىش. ملا افندى ميگا
 كتابندن كوروب روايت قىلامى يا ايسه آنا بابادان
 ايشنمش بوينچه سويلايى آنسى بگا معلوم نوگل.
 بوندای اولوغ مشايخ لار مزنك مزارى اهتبار سز
 طاشلانوب آچقى ننگ ارمن قولنك بولوينه جانم آچنوب
 زياده تاسفكه قالدم بونى يازومدى مقصدم همت
 ايللرى چغوب آچقى نى مسلمان قولينه آلوب
 يغشى تربيه لىسه بيك اورننده بولور ايدى ديب
 بلامن.

غورط قارمك عسكى خدمته اولغوچى يما خواجه قربانعليف

خارجى خبەرلەر

روس نيمس آراسنده

اسطر برلن استاخود باغهلرى آراسنده، شولوق استاخودنىڭ جنوب طرفنده صوغش لار قزو دوام ايتتە. بعض بر اورنلرده نيمس لار اوپورمه روشنده طوب اوپلرى ياودروب آقوبدىن چغوب تجاوز باشلاسه لارده بزنك طرفدىن ياودرلغان طوب لرغە توزمى كبرى آقوبقا كره لير.

لينوفقه اولندن جنوبده نيمس لار بىك نىق تجاوز باشلاب ايكى اراده زور صوغش بولغان بولسه ده نيمس لار مقصودلار يئنه يتيشه آلمغان لار. بزنك عسكر لارمز ۱۶ آفبىس لار مڭ گە ياقىن عسكر اسپر توشرگان لار. نيمس لار ۱۹ ايونگە قارشى توننه اسمارغوندىن جنوبده زهرلى غازلر بياروب هجوم ياصاب بزنك بعض آقوب لارنى اشغال قىلغان بولغان لار لکن دفع ايدلگانلر.

آفستريه فرونتنده

زوبلنا اوللرى تيره سنده آفستريه ليار زور كوچ برلن تجاوز ياصاغان بولغان لار كوب تلفات برلن يدى يوز اسپر قالدرب چىگار گە مجبور بولغان لار. آفستريه فرونت لارنده صوغشى كونلرده زور اوز گارشلر سبزل عسكر اوستالگان، كاماندويوشچى لار آلماشنغان طوب يادره هيچ آيالما ياودريله فقط اوز گارش ياصى آلميلر. بزنك عسكر آلا رغه، طابا بولغان تجاوزده وبارغانده اسپر آلوده دوام ايتتە لار.

آفستريه فرونتندن مکتوب

سليمان ابن ملا منهاج الدين زايسانف يازا : «ماى ۲۴ نده آفستريه فرونت يئنه صوغش صفينه كروب ايرته برلن دوشمان نك طوب پوله مهيت ياودرغان اورنلر يئنه قاراب آلمه يونالدىك حق تعالى گە شكر لار

اولسون دوشماننى ۱۱ آيدىن بىرلى ياطقان آقوبلار ندىن چخاردىق آقوبلارنى قالا (شهر) فورمه سینه كرتكان لار. آنده اوپده تورغان كېى طورغان لار همه نرسه لارى بار حتى ائارى ده اوزلر يله بر گە بولغان. ماى ۲۵ نك دوشمان آرطينه توشوب قودق بىز روس عسكرى آرسلاى غير تېله شول وقت كوب اسپر طوب پوله مهيت قواغه توشردوك ۴۰ مڭ نپىرنى چين ۹ يوز آفبىس لار يوز يتمش پوله مهيت و باشقه غنائم نك حسابى يوق ۲۶ نچى مايدە يال ايتدىك دوشمان بزدن حاضر يراق، اوزاقلامى طاغن صوغشقه كره مز. شول كوونگى غير تەز اوچون بزنك ۱۰ نچى تور كستانسكى هم ۹، ۲۰، ۲۱ پواق. لار مزغه هر قايو روطقه ۸ ميدال - كريست تعين ايدلدى. بىز حاضر كارپات طاوينه قاراب بارامز دعاده بولگىز».

توركيه و اتقاقچى لار صوغشى

از ضرورم تيره لارنده تورك لار بيش بيش هجوملار ياصاب، از ضرورم اوستنده آيروپلان لار يورتسه لارده آلمه بارغانلرى يازلمى. بزنك عسكر لار سسونگى هجوميله آلا رنك تجاوزلار بىن توقتانب تورهلر. بصره بغداد ياقلر نده مصرغه طابا بولغان حر كت لار بىن قطعى روشده دوام ايتدەرلار. انگليز عسكر - يله بوتوغرولرده تورك لار بىك نىق بهر بيشه هلاكت كوب ديب يازيله تورك لار نك، بغداد فرونتنده ۷ دانه آيروپلانلرى ياردمله شه، بو فرونت لارده انگليز لار نغوغان اههيتاى اورنلارنى آلورغه بىك نىق طرشه لار فقط آلمه بارغان اشلرى يوق، ديلر.

اورنبورغ خبرى

روزه غه كرو

اورنبورغ اطرافى انفاق ايله تكميل شهباناه شنبه ۱۰ون كىچ تراويج اوقوب يكشنبه روزه بولدىلر.

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى حسيني

Редакторъ Г. Ханъ-Ислямовъ.

Издатель Мухамедвалий Хусановъ

Тип. журнала "Динъва Магшиетъ" Оренбургъ.

۱۹۱۶ نچی یل اوچون

دوامی

دینی، ادبی، علمی سیاسی و اقتصادی «دین و معیشت» مجله سینه ابونه دفتری آچاری، «دین و معیشت» مجله سی اوتکان سنه لرده گی اهل قلم نك اشتراکی ایله، اولده تی کبک اولك هفته گه بر، یلغه ۵۰ نسخه نشر اولتوب، محترم دینمز و آنک اهلنی حنایه یولنده دوام ایته چک

«دین و معیشت» مجله سنده اولگی سنه لرده گی نین مشتمل یلر طرفدن صورالغان علمی دینی و فقهی مسئله لرگه شرع شریفکه موافق جوابلر بیرله چک در (مجله نك باصیله باشلاغان کونندن شوشی کوننگه قدر ۳۰۰ دن زیاده مسئله صورالوب، بار سینه ده شرع شریفکه موافق جواب بیرلشددر) «دین و معیشت» مجله سی وطنمز نك مشهور و مقتدر عالم لری طرفدن یازلغان دینی و ادبی مقاله لری ایله زینت لنوی ایله بر ابر، آنده عرض شخصیه دن عاری اهل سنت و الجماعت مذهبنی تر بیخ ایله یازلغان باشقه مقاله لر هم درج ایته چکلدر

«دین و معیشت» مجله سنده بویل دینی و ادبی مقاله لردن باشقه اور نك بتونه قاراب اقتصادی، طبی و اول حواجه لغنه دائر مقاله لرهم درج ایته چکلدر «دین و معیشت» مجله سی اوزینک ۸ یللق دوامنده، هر بر مسلمان عائله سی اوچون کیره کلی مجله ایدن بیک ییخشی بلسردی. شوگا کوره اول مسلمانلر آراسنده کوب تارالورغه تیوشلی نانی اولکانلر اوقوب دینی معلوماتلرون آرتدراچقلر، یاشلر اوقوب روحلرینه و آخر تلری اوچون فائده لی آرزق آلاچقلر.

«دین و معیشت» مجله سینه مشهور عالم لرمز، امام و مدرس لرمز همده ملالرمز قاتناشالر

۱۹۱۶ سنه اوچون

ابونه حقی

اورنبورغ چیت شهر لرگه :

یلغه - ۵ سوم ۵۰

یارتی یلغه - ۳ سوم

۳- آهغه - ۱ سوم ۵۰

خط، پیرویود همده پاصیلکه لر اوچون ادریس:

Оренбургъ, Контора журн. „Динъ ва Магшетъ“.

Оренбургъ, Магшетъ. تبلیگرام اوچون:

یلندن، کیم گه یازلماوچی شا کردار گه ۵ سوم:

۱۹۱۶ سنه دوامی اوچون ابونه دفتری آچق

منهاج الدين شرف الدين

مغازىسى: اورنبورگدە قزانسكى رەئدە تالچوققىغا قارشى.

۱ ھم ۳۳ نچى نومرلار دەم. اسكلادىز ئىكالا بوقسكى اورامدەغى اوز يورمەزدە. سودا ەز اوپتاواى ھم واقلاپ ھر وقت كۆب زاپاس ايلان بولوب طورمقە. مسامانلارغە مخصوص غايت يىغىشى ماللارچىنىك، ايتىك، شىبىلىت كوشى، كالوش، باشاق، توفلى، اسكر اخونكە ھم چۈاكار ھر نورلى وارشاوسكى. مسكورسكى كۆن آياق كېومارى ھر قارىكەن رېزىنوى كالوشلار ھر قاپرىكەن جلى بورچىنى ھم كېوز آياق كېومارى ھر فاصونە قارە كۆل ھم ياكما مانېر چىك بوركلر چن ھم كۆبك انچى ايلان اشلانگان ياكما مانېر غايت مودنى قالفاقلار ھر صورتە غايت مودنى كلاپوشلار ھر تومدە اسلامبول ھم وارشاو فەسلىرى سېرى چون فوطالوقلار چالما، نمازاق، سولگى، دستمال، آشن باواق، كاراوت جىمەسى آياق چرناوى پاتنوس ھم چالما بافولوقلار ھر قاپرىكەن جلى كولماك جلى ادبالار بافر، جىز، نىكبورونى ھم مالېروانى قەغانلر سىفر اوچون چەمادان ھم ساكۋا باژار وغىرى كۆب نورال ماللار. مذكور ماللارنى ھر قابوسنى ضرر اسكىدكە ايلان انچى قولدىن القانلقدىن كېبرانگ اوزەز زاناز بېروب اشلانگاناكدن اش باشندە فوتەزنى صرفى قىابوب اوزەز طورغاناق سېبىلى ھر قابىسى كانقورېنتلارمەز ماللار قاراغاندە ھر جەئەن ارطق بھاسى غايت ارزان چىت شەردن صور اوچى محترم مشربارگە سومنە ۲۵ تېن زادانكە ايلان پوچتە ياكە غانتور ارقلى توقفسىز نالوز قلوب بېرەن. پراۋوز حقى مشرىدىن نالوزسىز بېرلمى. ماركەسز خطقە جواب قايتارلى.

اورىس: Оренбургъ, магазинъ М. Шарафутдинова.

ياصلوب ھلاكت كە قارشى دورتنچى آدوم چقىدى:

مىندىر جەسى:

ايسرتكچ اچوچىنىڭ عاقلەسىنە كىلگان ضررلىرى و آنڭ وارداتى عمل و اشنىك فعاليىتىنىڭ كېمەوى، اچوچىنىڭ آول ھم كورشارىنە زىمستو لوشر كاصەلرېنە وعموما خلققە تىگان ضررلىرى، اچوچىلرنىڭ خزىنە و حكومت كە ضررلىرى، آلارنىڭ جنابىتلىرى، آلار حقنە اولان سودلرنىڭ عجىب نىتىجەلىرى، محبوسلر آراسىندە تورمەدە كۆبى اچوچىلر بارلغى، اچوچىلر اوچون بالىنىتسەدە تىزولغان راسخودار وغىرلر...

ھلاكت كە قارشى ايكىنچى آدوم (۲ نچى طبعى)

تەماكونىڭ استعمال ايدلا باشلاو تارىخى و آنڭ اسمندەكى اختلاف، شول عەردەغى علمائىنىڭ تەماكى حقنە سويلانغان سوزلىرى تەماكىنىڭ ھكىمى و آنڭ زالىك ايدىكى، حرمين مغرب زىن سودانغە تارالوى، دىن ەقل بىدنگە، مال عرضغە ضررى. خواصر مەبىلرنىڭ تەماكو بىرلر بىلا بولولرى ەمسجدە اوزنن تەماكى ايسى كىلوب تورغان كشىگە فقەھارنىڭ ھكىمى، نا كىنىڭ كوزگە ضررى، تەماكو شەرتلىك تەماكو حقنەغى سوزلىرى تەماكو تارتوچى غە نەزەدە اوبو مكرولغى، تەماكو دىن آورولار پىدا بولوى جالىنوس ھكىمىنىڭ سوزى و آنڭ وەيتى، تەماكو سوزلىرى ھىن سىنانىڭ سوزى، حجاز اماملرېنىڭ سوزى، تەماكىنىڭ جىسمگە تەئىرى ھىزگە ضررى، تەماكو تارتوچى لىما، تەماكو كوناك داغ (مى) كە ضررى، تەماكىنىڭ خىت ايدىكى، ضررى نرسەنى استعمال حرام ايدىكى تەماكو حقنە ھنى مالكى شافى ھىبلى مفتى ارىڭ بىگان جوابلىرى وغىرلر.

ھلاكت كە قارشى اوچىنچى آدوم

اوچىنچى آدوم روس محررلرېنىڭ و مشهور پرافىسسورلرنىڭ شوغى نىشرىيات و تەئەلىفاتلرندىن چوپلاناب تاتارچە غە ترجمە ايدىلى. مىندىر جاتى: قولماقلى اچىلدىلر و آنلرنىڭ تىركىبى ھم تەئىر و ضررلىرى، اسپىرتلى اچىلدىلرنىڭ تىركىبى و ايسرتو كىفەيتلىرى اراقى نولغى، القاقول اعضالارغە نىچك تەئىر ايتە؟ و نىچك بىدنگە ضعف لك كىترە؟ اراقىنىڭ قارىغە تەئىرى، اراقىنىڭ باورغە تەئىرى، بىورگە ضررى. اسپىرتنىڭ قان حركتە تەئىرى، اراقىنىڭ اويكەگە تەئىرى، اسپىرتنىڭ تامرلارغە تەئىرى، وەيگە تەئىرى، اچوسىبىلى كشىنىڭ عقل- سزلىنوى فرانسىيە پرافىسسورلرېنىڭ سوزلىرى، طالستوى و نىقراسقى شەورلىرى، اچىكان كشىنى دوالاو روشى، اچىكان كشىنىڭ خىيات و ھەيشتى روس تورك حجاز ھەسندە روس پايون حجاز ھەسندە اچوسىبىلى قىرلوچىلر وغىرلر. بەھاسى، ۷ ە پوچتە ايلە ۹۰